

Opetus- ja kulttuuriministeriö
copyright@minedu.fi

Asia Lausunto Euroopan komission ehdotuksesta direktiiviksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista ja monta aluetta kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla

Viite OKM 2012-00211

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt IPR University Centeriltä lausuntoa otsikossa mainitusta direktiiviehdotuksesta. IPR University Center lausuu asiasta seuraavan.

IPR University Center on neljän yliopiston yhteinen laitos, jonka tehtävänä on koordinoida immateriaalioikeuden monitieteistä tutkimusta ja koulutusta. Tehtävänsä mukaisesti instituutti keskittyy tarkastelemaan immateriaalioikeuteen liittyviä ehdotuksia lähinnä tieteelliseltä ja yleiseltä kannalta.

Lausuntopyynnön kohteena oleva ehdotus on osa laajempaa kokonaisuutta ja se liittyy Euroopan digitaalistrategiaan (KOM(2010)245) ja älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 –strategiaan (KOM(2010)2020). Näiden strategioiden tavoitteet ovat jäsenmaat, Suomi muiden mukana, hyväksyneet.

Toimenpiteet, jotka yhdenmukaistavat tekijänoikeuksien hallinnointia EU:n tasolla ja tekevät kollektiivihallinnosta mahdollisimman läpinäkyvän, edistävät tekijänoikeuden haltijoiden luottamusta kollektiivihallintoon ja tätä kautta tuovat lisää tekijänoikeudenhaltijoita kollektiivihallinnon piiriin. Yhteiset pelisäännöt saattavat myös luoda tilanteen, jossa oikeudenhaltijoilla on nykyistä parempi mahdollisuus valita itselleen paras oikeuksia hallinnoiva taho.

Emme ryhdy yksityiskohtaisesti arvioimaan esitettyjen hallintoon liittyvien sääntöjen toimivuutta käytännössä. Tämän kysymyksen osalta Suomessa toimivat kollektiivihallintoa hoitavat järjestöt pystyvät paremmin arvioimaan ehdotuksen vaikutukset.

Tekijänoikeus on henkilökohtainen oikeus, jonka jatkoehdyttäminen edellyttää aina sopimukseen perustuvaa lupaa oikeudenhaltijalta. Siirtoa koskevan sopimuksen edellytykset vaihtelevat maittain. Tämän perusteella oikeuksia hallinnoivilla järjestöillä on mahdollisuus sopia edelleen ainoastaan sellaisista oikeuksista, jotka heille on oikeudenhaltijoilta siirtynyt. Oikeuksien hallinnointiin keskittyvä harmonisointi ei turvaa monta aluetta kattavaa lisensointia ellei oikeuksien siirto tekijöiltä edelleen ole toimivaa.

Helsinki 30.8.2012

Niklas Bruun
Professori, johtaja
IPR University University